

PLan powrotu

1. Kształcenie specjalne – przepisy prawa

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309)

Podstawą organizacji kształcenia specjalnego, które stosownie do potrzeb umożliwi naukę w dostępnym dla uczniów zakresie, usprawnianie zaburzonych funkcji, rewalidację i resocjalizację oraz zapewnia specjalistyczną pomoc i opiekę jest **orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego** wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

Specjalne warunki organizowania kształcenia, wychowania i opieki przewidziano dla dzieci i młodzieży

- **niepełnosprawnych:** niesłyszących, słabosłyszących, niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera i niepełnosprawnościami sprzężonymi,
- **niedostosowanych** społecznie,
- **zagrożonych** niedostosowaniem społecznym.

Kształcenie specjalne, wychowanie i opiekę dla uczniów organizuje się w:

- **przedszkolach** (ogólnodostępnych, integracyjnych, specjalnych),
- **szkolach** (ogólnodostępnych, integracyjnych, specjalnych),
- **młodzieżowych ośrodkach wychowawczych** (dla uczniów z orzeczeniem o niedostosowaniu społecznym, skierowanych przez Ośrodek Rozwoju Edukacji na podstawie postanowienia sądu),
- **młodzieżowych ośrodkach socjoterapii** (dla uczniów z orzeczeniem o zagrożeniu niedostosowaniem społecznym, umieszczanych w placówkach na wniosek rodziców/opiekunów prawnych),
- **specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych** (szkoły specjalne z internatem, możliwy całotygodniowy pobyt wychowanka w placówce, zapewnia kształcenie, wychowanie i opiekę),
- **specjalnych ośrodkach wychowawczych** (internat dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczęszczających do różnych szkół),
- **ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych** (umożliwiają dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, dla dzieci i młodzieży od 3 do 25 lat).

Orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pozwala na odpowiednią organizację pracy

Kształcenie specjalne

z dzieckiem oraz inne formy wsparcia (np. zajęcia rewalidacyjne, zajęcia specjalistyczne, zatrudnienie nauczyciela współorganizującego kształcenie). Ostateczna decyzja o wyborze formy kształcenia (szkoła ogólnodostępna, integracyjna, specjalna, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy i inne) należy wyłącznie do rodziców. Orzeczenie sugeruje najkorzystniejsze formy kształcenia, ale decyduje rodzic. Organ prowadzący ma obowiązek zapewnić dziecku miejsce w wybranej przez rodziców formie kształcenia. Dla szkół ogólnodostępnych i integracyjnych organem prowadzącym jest gmina, natomiast dla szkół specjalnych – powiat.

Każde przedszkole/szkoła jest zobowiązane do:

- realizacji zaleceń wynikających z orzeczenia,
- zapewnienia warunków do nauki, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby uczniów,
- zorganizowania zajęć specjalistycznych,
- integracji uczniów ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z uczniami pełnosprawnymi,
- przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym.

2. Szkoły ogólnodostępne, integracyjne, specjalne – różnice

Szkoła **ogólnodostępna** – edukacja włączająca, uczniowie z niepełnosprawnością uczą się w klasie wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami, zwykle blisko domu, klasy liczą do 25 uczniów, w określonych przypadkach możliwość zatrudnienia nauczyciela współorganizującego kształcenie lub pomocy nauczyciela, indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), zajęcia rewalidacyjne – min. 2 godziny w tygodniu, zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej – wymiar i forma określona w IPET.

Szkoła **integracyjna** - uczniowie z niepełnosprawnością uczą się w klasie wspólnie z pełnosprawnymi rówieśnikami, liczba uczniów w klasie wynosi nie więcej niż 20, w tym nie więcej niż 5 uczniów niepełnosprawnych, nauczyciel współorganizujący kształcenie, indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), zajęcia rewalidacyjne – min. 2 godziny w tygodniu, zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej – wymiar i forma określona w IPET.

Szkoła **specjalna** – dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, liczba uczniów w oddziale zależy od rodzaju niepełnosprawności, wynosi od 4 do 16, indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), możliwe zatrudnienie pomocy nauczyciela, wymiar zajęć rewalidacyjnych uzależniony od typu szkoły specjalnej – min. 10-12 godziny w tygodniu na oddział, zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej – wymiar i forma określona w IPET.

3. Obowiązek szkolny dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r., poz. 910) – art. 127

Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 7 lat oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18. roku życia (art. 35 ust. 1). Dziecko posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego może zostać **odroczone**, czyli

Kształcenie specjalne

pozostać nadal objęte wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko to kończy **9 lat** (*art. 38 ust.1*).

Ważne: aby odroczyć spełnianie obowiązku szkolnego **rodzic składa wniosek do dyrektora publicznej szkoły podstawowej**, w obwodzie której dziecko mieszka. Wniosek składa się w roku kalendarzowym (nie później niż do 31 sierpnia), w którym dziecko kończy 7 lat, można go także złożyć ponownie w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 8 lat. **Do wniosku dołącza się orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz opinię** (wydaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną), z której wynika potrzeba odroczenia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego w danym roku szkolnym. Odroczone dziecko uczęszcza do przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, punktu przedszkolnego.

Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły, zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne, zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć (*art. 40. 1*).

Kształcenie uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym może być prowadzone do końca roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy:

- 20. rok życia - w przypadku szkoły podstawowej,
- 24. rok życia - w przypadku szkoły ponadpodstawowej.

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, wydane ze względu na niepełnosprawność, można przedłużyć okres nauki:

- w szkole podstawowej
o jeden rok – na I etapie edukacyjnym,
o dwa lata – na II etapie edukacyjnym;
- w szkole ponadpodstawowej o jeden rok.

Decyzję o przedłużeniu okresu nauki wydaje uczniowi rada pedagogiczna po uzyskaniu opinii zespołu nauczycieli i specjalistów pracujących z uczniem, zgody rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

Transport do szkoły

Gmina zapewnia uczniom niepełnosprawnym bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, w przypadku niepełnosprawności ruchowej i niepełnosprawności intelektualnej w stopniu umiarkowanym lub znacznym także do szkoły ponadpodstawowej (do 21. roku życia) (*art. 39 ust.4*).

4. Organizacja kształcenia, wychowania i opieki

Dla każdego ucznia objętego kształceniem specjalnym opracowuje się **indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET)**, w którym określone są:

Kształcenie specjalne

- zakres i sposób dostosowania programu wychowania przedszkolnego/nauczania oraz wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości ucznia, metod i form pracy z uczniem,
- zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia,
- formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wymiar godzin,
- działania wspierające rodziców ucznia oraz - w zależności od potrzeb - zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży,
- zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne,
- zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia,
- rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie,
- w zależności od indywidualnych potrzeb - wybrane zajęcia, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.

IPET opracowywany i modyfikowany jest przez zespół nauczycieli i specjalistów, którzy pracują z dzieckiem, **w spotkaniach zespołu mają prawo uczestniczyć rodzice**. Otrzymują oni również kopię IPETU oraz wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, dokonywanej przynajmniej 2 razy w roku.

5. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka

Rozporządzenie MEN z dn. 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci (Dz.U. z 2017 r., poz. 1635)

WWR to zintegrowane działania profilaktyczne, diagnostyczne, terapeutyczne i medyczne, mające na celu stymulowanie funkcji odpowiedzialnych za rozwój psychomotoryczny i komunikację małego dziecka niepełnosprawnego. Działania te obejmują również pomoc i wsparcie udzielane rodzicom i rodzinie w celu nabycia umiejętności postępowania z dzieckiem.

Wczesnym wspomaganie rozwoju obejmowane są dzieci od chwili wykrycia zaburzeń rozwojowych do czasu rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej. Warunkiem jest posiadanie opinii dotyczącej potrzeby uczestnictwa w zajęciach wczesnego wspomaganie rozwoju, wydanej przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, na podstawie wywiadu oraz dokumentacji medycznej.

Zajęcia w ramach wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka:

- od 4 do 8 godzin w miesiącu,
- indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną,
- od 3. roku życia, możliwe w grupach 2-3 osobowych, z udziałem rodzin.

Kształcenie specjalne

Wczesne wspomaganie rozwoju prowadzone jest przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne, przedszkola, szkoły podstawowe, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i inne. Poradnie wydające opinię o potrzebie objęcia dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju udzielają szczegółowych informacji nt. miejsc realizacji wwrd.

6. Ważne instytucje w systemie oświaty

Ministerstwo Edukacji Narodowej – organ administracji rządowej, odpowiadający za realizację polityki oświatowej państwa, zajmujący się sprawami dotyczącymi funkcjonowaniem przedszkoli, szkół i placówek oświatowych.

strona internetowa: <https://www.gov.pl/web/edukacja>

Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą – wspiera i promuje naukę języka polskiego wśród młodych Polaków przebywających za granicą, poprzez rozwijanie różnych form kształcenia, umożliwia uczniom zdobywanie wiedzy o Polsce oraz doskonalenie umiejętności językowych podczas stałego lub czasowego pobytu w innym kraju. Organizuje kształcenia na odległość, prowadzi szkoły polskie, udostępnia polskie podręczniki i pomoce dydaktyczne, prowadzi działalność doradczą. Działalność umożliwia kształcenie dzieci obywateli polskich czasowo przebywających za granicą oraz wspomaga oświatę polonijną

strona internetowa: <http://www.orpeg.pl/>

Centralna Komisja Egzaminacyjna – odpowiada za przygotowanie i przeprowadzenie egzaminów zewnętrznych, tj. egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego, egzaminów zawodowych.

strona internetowa: <https://www.cke.gov.pl/>

Kuratorium Oświaty – organ administracji sprawujący nadzór pedagogiczny nad przedszkolami, szkołami i placówkami oświatowymi w każdym województwie.

- województwo dolnośląskie
 - Kuratorium Oświaty we Wrocławiu
- strona internetowa: <https://www.kuratorium.wroclaw.pl/>

- województwo kujawsko-pomorskie
 - Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy
- strona internetowa: www.kuratorium.bydgoszcz.uw.gov.pl

- województwo lubelskie
 - Kuratorium Oświaty w Lublinie
- strona internetowa: <https://kuratorium.lublin.pl/>

- województwo lubuskie
 - Kuratorium Oświaty w Gorzowie Wielkopolskim
- strona internetowa: <http://ko-gorzow.edu.pl/>

Kształcenie specjalne

- województwo łódzkie
 - Kuratorium Oświaty w Łodzi
strona internetowa: <http://www.kuratorium.lodz.pl/>

- województwo małopolskie
 - Kuratorium Oświaty w Krakowie
strona internetowa: <https://kuratorium.krakow.pl>

- województwo mazowieckie
 - Kuratorium Oświaty w Warszawie
strona internetowa: <https://www.kuratorium.waw.pl/pl/kuratorium>

- województwo opolskie
 - Kuratorium Oświaty w Opolu
strona internetowa: <https://www.kuratorium.opole.pl>

- województwo podkarpackie
 - Kuratorium Oświaty w Rzeszowie
strona internetowa: www.ko.rzeszow.pl

- województwo podlaskie
 - Kuratorium Oświaty w Białymstoku
strona internetowa: <https://www.kuratorium.bialystok.pl>

- województwo pomorskie
 - Kuratorium Oświaty w Gdańsku
strona internetowa: <https://www.kuratorium.gda.pl>

- województwo śląskie
 - Kuratorium Oświaty w Katowicach
strona internetowa: www.kuratorium.katowice.pl

- województwo świętokrzyskie
 - Kuratorium Oświaty w Kielcach
strona internetowa: <https://kuratorium.kielce.pl>

- województwo warmińsko-mazurskie
 - Kuratorium Oświaty w Olsztynie
strona internetowa: www.ko.olsztyn.pl

- województwo wielkopolskie
 - Kuratorium Oświaty w Poznaniu
strona internetowa: www.ko.poznan.pl

- województwo zachodniopomorskie
 - Kuratorium Oświaty w Szczecinie
strona internetowa: www.kuratorium.szczecin.pl

Kształcenie specjalne

W każdym kuratorium oświaty funkcjonuje zespół wizytatorów ds. specjalnych potrzeb edukacyjnych. Wykaz: <https://www.ore.edu.pl/2017/10/wizytatorzy-ds-specjalnych-potrzeb-edukacyjnych-spe-2/>

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – placówka oświatowa w każdym powiecie, której zadaniem jest diagnozowanie dzieci i młodzieży (np. trudności, potencjał, niepełnosprawność), określanie poziomu edukacyjnego, potrzebnych form wsparcia oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży oraz ich rodzicom, a także prowadzenie specjalistycznych terapii. W przypadku dziecka powracającego z zagranicy może pomóc określić poziom edukacyjny, co może pomóc w podjęciu decyzji o zakwalifikowaniu ucznia do odpowiedniej klasy lub na poziom edukacji. Wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu głębokim), opinie w sprawie objęcia dziecka wczesnym wspomaganie rozwoju.

7. Dokumenty, które należy zgromadzić przed powrotem

Uczeń przybywający z zagranicy przyjmowany jest do szkoły na podstawie dokumentów z zagranicy:

- świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu stwierdzającego ukończenie szkoły lub etapu edukacji za granicą lub
- świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu wydanego przez szkołę za granicą, potwierdzającego uczęszczanie dziecka do szkoły za granicą i wskazującego klasę lub etap edukacji, który uczeń ukończył w szkole za granicą oraz dokumentu potwierdzającego sumę lat nauki szkolnej ucznia lub pisemnego oświadczenia dotyczącego sumy lat nauki szkolnej ucznia, złożonego przez rodzica ucznia albo pełnoletniego ucznia.

Dokumenty przed złożeniem w szkole powinny być przetłumaczone na język polski (nie ma wymogu tłumaczenia przez tłumacza przysięgłego). Brak jest wymogu uznawania zagranicznych dokumentów.

W przypadku potrzeby objęcia ucznia kształceniem specjalnym konieczne jest orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego uzyskane w Polsce, wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną.

6. Urzędy i instytucje w Polsce

System orzekania

W Polsce obowiązuje dwutorowy system orzekania o niepełnosprawności dzieci:

- orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności – uprawnia do korzystania z ulg i świadczeń; wydawane przez miejskie/powiatowe zespoły orzekania o niepełnosprawności w miejscu zamieszkania dziecka,
- orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – konieczne do właściwej organizacji kształcenia w placówkach oświatowych, wydawane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.

Kształcenie specjalne

Urząd miasta/gminy:

- organ prowadzący przedszkola i szkoły – wyznacza obwody szkół, posiada informacje o wolnych miejscach, ustala zasady i terminy rekrutacji,
- kieruje dziecko z orzeczeniem do placówki specjalnej,
- wnioski o wydanie dokumentu tożsamości, np. dowodu osobistego, nadanie numeru PESEL,
- zespół orzekający,
- programy rządowe.

Starostwo Powiatowe

- prowadzi szkoły specjalne.

Miejski/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

- świadczenie 500+ (comiesięczne świadczenie w wysokości 500 zł na każde dziecko do 18 r. ż.),
- świadczenie z programu „Dobry Start” (jednorazowe wsparcie w wysokości 300 zł dla każdego ucznia do 20 r. ż., przyznawane we wrześniu),
- stypendium szkolne (socjalne) - uzależnione od kryterium dochodowego, na pokrycie wydatków szkolnych,
- świadczenie pielęgnacyjne.

Miejski/Powiatowy Urząd Pracy:

- osoby zarejestrowane w urzędzie jako bezrobotne oraz ich dzieci obejmowane są ubezpieczeniem zdrowotnym.

Przychodnia/ Ośrodek Zdrowia (dowolny):

- obowiązkowe szczepienia wg kalendarza szczepień obowiązującego w Polsce,
- deklaracja o wyborze lekarza rodzinnego/pierwszego kontaktu.

7. System wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych:

Liczne instytucje fundacje i stowarzyszenia oferują różnorodne formy wsparcia rodziców dzieci z niepełnosprawnościami.

Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016 r., poz. 1860)

Program kompleksowego wsparcia dla rodzin obejmuje swoimi działaniami pomoc w celu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych oraz wsparcie ich rodzin. Programu zakłada:

„Wsparcie dla kobiet w ciąży i ich rodzin” poprzez m.in.:

Kształcenie specjalne

- koordynowaną opiekę nad kobietą w ciąży, ze szczególnym uwzględnieniem ciąży powikłanej, której celem jest zapewnienie wszechstronnej opieki zdrowotnej nad kobietą w okresie ciąży, porodu i połogu,
- prawo do korzystania z elastycznych form organizacji czasu pracy, mające na celu wsparcie kobiet w ciąży powikłanej w korzystaniu z opieki zdrowotnej, wsparcie rodziców dziecka posiadającego zaświadczenie o ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniu albo nieuleczalnej chorobie zagrażającej życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wsparcie dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym lub ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi.

„Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i jego rodziny” poprzez:

- wczesną rehabilitację dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju lub w czasie porodu,
- utworzenie ośrodków koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczych ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomagania rozwoju dzieci od momentu wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością.

„Usługi wspierające i rehabilitacyjne”:

- zapewnienie opieki wytchnieniowej dla rodziców lub opiekunów osób niepełnosprawnych,
- rozwój sieci środowiskowych domów samopomocy,
- wsparcie osób niepełnosprawnych, które opuściły warsztat terapii zajęciowej w celu podjęcia zatrudnienia na otwartym rynku pracy. Celem działania jest wsparcie byłych uczestników warsztatów terapii zajęciowej w utrzymaniu samodzielności i niezależności w życiu społecznym i zawodowym, poprzez klub rehabilitacji działający przy warsztacie terapii zajęciowej,
- wspieranie aktywizacji zawodowej opiekunów osób niepełnosprawnych,
- wspieranie zatrudnienia członków rodzin opiekujących się osobą niepełnosprawną.

„Wsparcie mieszkaniowe”:

- zwiększenie dostępności mieszkań dla rodzin wychowujących dzieci niepełnosprawne,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach na potrzeby mieszkalnictwa wspomaganego, w tym chronionego dla osób niepełnosprawnych,
- tworzenie mieszkań chronionych i mieszkań wspomaganych dla osób niepełnosprawnych.

Na potrzeby świadczeń socjalnych oraz wsparcia konieczne jest uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności, wydanego przez zespół orzekający (inne niż orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego).

Wsparcie dla rodziców dzieci niepełnosprawnych obejmuje:

Kształcenie specjalne

- **świadczenie pielęgnacyjne** - dla rodzica, który rezygnuje z pracy bądź w ogóle jej nie podejmie ze względu na konieczność sprawowania opieki nad dzieckiem,
- **zasiłek pielęgnacyjny** - pomoc przyznawana w celu częściowego pokrycia wydatków związanych z koniecznością zapewnienia osobie niepełnosprawnej opieki i pomocy innej osoby w związku z jej niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **zasiłek rodzinny** - warunkiem jest kryterium dochodowe, które dla rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym jest wyższe (co do zasady przeciętny miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie może przekraczać określonej kwoty, jednak gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, **próg dochodowy jest wyższy**),
- **dodatek do zasiłku rodzinnego** - rodzice dziecka niepełnosprawnego mogą starać się o przyznanie różnych dodatków do zasiłku rodzinnego, np. dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- **wyprawka szkolna** - dofinansowanie do podręczników i przyborów szkolnych w ramach rządowego programu "Wyprawka szkolna",
- **dofinansowanie z PFRON** (Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) - dofinansowanie do: turnusów rehabilitacyjnych dzieci, sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (np. wózki inwalidzkie), likwidacji barier architektonicznych, barier w komunikowaniu się i technicznych; więcej na: <https://www.pfron.org.pl/>,
- **ulga rehabilitacyjna** - prawo odliczenia od dochodu wydatków poczynionych na rehabilitację, przy rozliczeniu z urzędem skarbowym (np. zakup sprzętu rehabilitacyjnego, dostosowanie mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, opłaty za obozy i kolonie, opłacenie przewodników dla niewidomych, wydatki na leki).

Ważne: przyznanie każdego ze świadczeń uzależnione jest od różnych czynników, należy zapoznać się szczegółowo z zasadami obowiązującymi w tym zakresie.